12th Arts

(1)

डी. बी. जे. कनिष्ठ महाविद्यालय, चिपळूण

कृतिपत्रिका — प्रथम सत्र

इयत्ता १२ वी

वेळ— २:३० तास | विषय — मराठी (कला/विज्ञान) | गुण — ५०

कृती — १) अ) सूचनेप्रमाणे कृती सोडवा.

१. अ) लेखकाने वर्णन केलेली विकृती — [ ] [ ] (१)

२. अक्षम्य वेग म्हणजे ———————————— (१)

आता माणूस घरातून दारात आला, की वाहनावर आरूढ हातो. वेळ थोडा असतो. कामे बरीच असतात. पायी चालत उरकता येत नाहीत. जीवन हे दशदिशांना विभागलेले आहे. मुलांची शाळा एका टोकाला, आपले कार्यालय दुसऱ्या टोकाला, मंडई एका बाजूला तर दवाखाना दूर, कुठल्या तरी दिशेला. जीवनाची ही टोके साधणार कशी? जोडणार कशी? शेवटी गती ही घ्यावीच लागते. यथाप्रमाण गती ही गरज आहे; पण अप्रमाण, अवास्तव आणि अनावश्यक गती ही एक विकृती आहे. आपली कामे यथासांग पार पाडावीत? एवढा वेग जीवनाला असावा. त्यापेक्षा अधिक वेग म्हणजे अक्षम्य आवेग म्हणावा लागेल. तो आत्मघातकी ठरतो. अमेरिकेसारख्या विकसित देशात माणसे वेगाने जीवन जगतात. घरोघर आणि दरडोई वाहन उपलब्ध असते. रस्ते रुंद, सरळ, निर्विघ्न आणि एकमार्गी असतात. घरे, कार्यालये, बाजारपेठा यांत निदान शंभर मैलांचे किमान अंतर असते. जवळच्या जवळ सगळे असे सहसा नसते. अंतरावरच्या गोष्टींशी जवळीक साधण्यासाठी दूरवर जावे लागते. यातून माणसामाणसांत दुरावा निर्माण होतो. तसे जाचदायक आणि असहय होऊ नये म्हणून वेगाचा आश्रय घेतला जातो. वेगामुळे माणसे बेभान होतात. भान हरपले म्हणजे अस्वस्थता विरून जाते. वेगात एक बेहोषी असते.

३. 'वाहनाची अतिगति ही विकृती आहे.' याबाबत तुमचे मत १२ते१५ ओळींत लिहा. (४)

किंवा

३. रस्त्यावरील वाहतुक कोंडी कमी करण्याच्या उपाययोजना लिहा.

ब) सूचनेप्रमाणे कृती सोडवा.

१. लेखकाने सांगितलेली आनंदाची गंमत १.———— २.———— (१)

२. आनंदाचा उगम———————————— (१)

आनंद संगळयांनाच हवा असतो... पण आपला आनंद नेमका कशात आहे, हे अनेकांना कळत नसतं. आनंद म्हणजे नेमकं काय हेही उलगडलेलं नसतं. कुठे असतो हा आनंद? कुठे नसतो हा आनंद? आनंदी आनंद गडे, जिकडे तिकडे चोहीकडे! ही फक्त कविकल्पनाच नव्हे, तेच सत्य आहे, किंबहुना शाश्वत सत्य आहे!

आनंदाची गंमत अशी आहे, की तुम्ही शोधू लागलात, की तो दडून बसतो, पकडू गेलात, की हातातून निसटतो. आनंदासाठी जितका आटापिटा कराल, तितका तो हुलकावण्या देतो. जितका सहजपणे घ्याल, तितका आनंद सहज प्राप्त होतो. आनंद असतोच. तो अनुभवता मात्र यावा लागतो

आनंदाच्या बाबतीत कळसा काखेत असूनही आपण गावाला वळसा घालीत असतो. आनंद आपण बाहेर शोधत असतो आणि तो मात्र आत असतो. आनंद आपल्या मनातच असतो. आनंदाच्या झऱ्याचा उगम आपल्या अंतरंगातच असतो.

हे खरं आहे, की आनंद सर्वत्र असतो; पण अंतरंगात आनंद असेल, तरच तो अनुभवता येतो. आनंदाचं नातं जुळतं, ते फक्त आनंदाशी. आनंदाला आकर्षित करतो, तो फक्त आनंदच. आनंदाला प्रसवतो, तोही आनंदच.

३. आनंदाच्या बाबतीत काखेत कळसा आणि गावाला वळसा. ही म्हण तुमच्या शब्दांत स्पष्ट करा. (४)

किंवा

३. 'तुमच्या आयुष्यातील आनंदी क्षणाचे वर्णन करा.

2

कृती — २) अ) सूचनेप्रमाणे कृती सोडवा.

१. स्त्री करत असलेली कामे — (१)

२. पुढील शब्दांसाठी कवयित्रीने वापरलेली विशेषणे लिहा. (१)

जमीन — ☐ फुलं— ☐

सरी वाफ्यात, कांदं लावते
बाई लावते
नाही कांदं ग, जीव लावते
बाई लावते
काळया आईला, हिरवं गोंदते
बाई गोंदते
रोज मातीत, मी ग नांदते
बाई नांदते.

फुलं सोन्याची, झेंडू तोडते
बाई तोडते
नाही फुल ग, देह तोडते
बाई तोडते
घरादाराला, तोरण बांधते
बाई बांधते
रोज मातीत, मी ग नांदते
बाई नांदते.

३. तुमच्या परिसरातील कष्टकरी महिलेचे वर्णन करा. (४)

किंवा

३. शेतात राबणाऱ्या कष्टकरी स्त्रीचे वर्णन तुमच्या शब्दांत करा.

कृती — २) ब)

रगुनी रगात साऱ्या रंग माझा वेगळा !
गुंतुनी गुंत्यात साऱ्या पाय माझा मोकळा ! **या ओळींचा अर्थ लिहा.** (२)

किंवा

कोण जाणे कोठुनी हया सावल्या आल्या पुढे,
मी असा की लागती हया सावल्यांच्याही झळा! **या ओळींचा अर्थ लिहा.**

कृती — ३) सूचनेप्रमाणे कृती सोडवा.

१. 'कथा' या शब्दाचा अर्थ लिहा.———————————— (१)

२. प्रारभी कथा लेखन करण्यामागच कारण.———————————— (१)

मनुष्य आपले अनुभव व कल्पना जेव्हा दुसऱ्याला सागू लागला तेव्हाच त्याची गोष्ट झाली आणि त्यातून कथेचा जन्म झाला. 'कथा' या शब्दाचा शब्दशः अर्थ गोष्ट, कहाणी, हकीकत, वर्णन असा आहे. लक्षवेधी, सोप्या, सुटसुटीत आणि रसाळ शब्दात पूर्वी गोष्ट सागितली जात असे. या श्रवण—गोष्टीतून मनोरंजन व अपत्यक्षपणे बोध देण्याचा प्रयत्न होत असे.

मौखिक परपरेतून सुरू झालेल्या व लिखित स्वरूपात स्थिरावलेल्या 'कथा' या वाङ्मयप्रकाराला उत्तरोत्तर लोकप्रियता लाभत गेली. कथ् म्हणजे सागणे. निवेदन करणे. कथ् या मूळ धातूपासून 'कथा' हा शब्द रूढ झाला आहे. भारतात कथा या साहित्यप्रकाराला फार मोठी परंपरा आहे.

प्रारंभी एखादी शिकवण देण्यासाठी, बोध देण्यासाठी कथालेखन केले गेले. नंतर—नंतर मनोरंजन करण्यासाठी किंवा एखादा विचार, भावना, चित्ताकर्षक घटना वाचकांपर्यंत पोहोचवण्यासाठी कथा लिहिल्या जाऊ लागल्या.

कथेत घटना असतात, कथानक असते, तिच्यात पात्रे असतात, स्थळ, काळ, वेळ यांचाही उल्लेख कथते असतो. कथेच्या विषयानुसार तिच्यात विशिष्ट वातावरणही असते आणि समर्पक अशी निवेदनशैलीही असते. कथेतील पात्रांच्या परस्परसंबंधातून निर्माण झालेले ताणतणाव, संघर्ष, गुंतागुंतही कथेत असते आणि या सर्वांचा एक उत्कर्षबिंदूही (क्लायमॅक्स) असतो कथेत! अर्थात या सर्व घटकांनी युक्त अशा कथेला समर्पक शेवटही असतो तसचे एक सुयोग्य आणि उत्तम शीर्षकही असतो.

थोडक्यात सांगायचे तर... कथा म्हणजे...

'एका विशिष्ट स्थलकाली पात्रांच्या परस्परसंबंधातून घडलेल्या घटनांचे एखादया विशिष्ट हेतूने केले उत्कंठावर्धक चित्रण म्हणजे कथा.'

३. कथा म्हणजे काय ते थोडक्यात लिहा. (२)

उपयोजित मराठी

कृती — ४) अ) थोडक्यात उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) (२)

१. मुलाखत म्हणजे काय ते थोडक्यात स्पष्ट करा.

२. माहितीपत्रक म्हणजे अप्रत्यक्ष जाहिरातच असते हे स्पष्ट करा.

ब) दिलेल्या मुद्द्यांच्या आधारे कृती सोडवा. (कोणतेही एक) (४)

१. पुढील मुद्द्यांच्या आधारे मुलाखतीची पूर्वतयारी याविषयी माहिती लिहा.

मुलाखत म्हणजे ——— मुलाखतीचा पाया ————— मुलाखतीचे उद्द्दीष्टये ——— मुलाखतची स्वरुप.

२. पुढील मुद्द्यांच्या आधारे माहितीपत्रकाचे स्वरुप याविषयी माहिती लिहा.

माहितीपत्रक म्हणजे ——— जनमत आकर्षित करणारे माध्यम ——— ग्राहकाला होणारे फायदे ——— हेतू ——— वेगळेपण ——— वैशिष्टये.

व्याकरण विभाग

कृती — ५) सूचनेनुसार कृती करा. (१०)

१. आजच्या जीवनात विलक्षण वेगवानता आढळते. (उद्गारार्थी वाक्य ओळखा) (१)

अ) आजच्या जीवनात वेगवानता विलक्षण आढळते!
ब) किती विलक्षण वेगवानता आढळते आजच्या जीवनात!
क) किती विलक्षण वेगवानता आजच्या जीवनात आढळते!
ड) किती वेगवानता आजच्या जीवनात आढळते!

२. वाहन हे वेळ घालविण्यासाठी नसते. (होकारार्थी वाक्य करा) (१)

३. 'यथाप्रमाण' या शब्दातील समास ओळखा. (१)

अ) विभक्ती तत्पुरूष ब) अव्ययीभाव क) समाहार द्वंद्व

४. घरमालक' या शब्दातील समास ओळखा. (१)

अ) विभक्ती तत्पुरूष ब) कर्मधारय क) व्दिगू समास

५. झाले बहु, होतिल बहु, आहेतहि बहु; परंतु या सम हा।

या ओळीतिल अलंकार ओळखा. (१)

4

अ) अनन्वय ब) अपन्हुती क) अतिशयोक्ती

६. तदितर खग भेणे वेगळाले पळाले

कठिण समय येता कोण कामास येतो? (अलंकार ओळखा) (१)

अ) अनन्वय ब) अपन्हुती क) अर्थान्तरन्यास

७. समानार्थी शब्द लिहा. (२)

अ) आनंद – ब) औचित्य –

८ विरूध्दार्थी शब्द लिहा. (२)

अ) प्रगती – ब) सावली –

कृती – ६) पुढीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर निबंधलेखन करा. **(१०)**

१. जा रे जा रे पावसा.

२. माझा आवडता नेता/ पुढारी.

३. इंटरनेट एक कल्पवृक्ष.

४. मी मुख्यमंत्री झालो तर.

५. एका डॉक्टरचे मनोगत.

डी.बी.जे. महाविद्यालय, चिपळूण

प्रथम सत्रात परीक्षा

विषय – हिंदी (कला शाखा)

कक्षा – बारहवी

समय – २.३० घंटे कुल अंक – ५०

प्रश्नपत्रिका – १ अ निम्नलिखित पठित गदयांश पढकर दी गई सूचनाओ के अनुसार कृतिया पूर्ण किजिए। (६)

ऊपर की घटना को बारह बरस बीत गए। जगत में जरा बहुत-से परिवर्तन हो गए।कई बस्तियाँ उजड़ गई। कई वन बस गए। बूढे मर गए। जो जवान थे; उनके बाल सफेद हो गए।

अब बैजू बावरा जवान था और रागविद्या में दिन-ब-दिन आगे बढ़ रहा था। उसके स्वर में जादू था और तान में एक आश्चर्यमयी मोहिनी थी। गाता था तोर पत्थर तक पिघल जाते थे और पशु-पंछी तक मुग्ध हो जाते की थे। लोग सुनते थे और झूमते थे तथा वाह-वाह करते थे। स हवा रुक जाती थी। एक समाँ बँध जाता था।

एक दिन हरिदास ने हँसकर कहा – "वत्स ! मेरे पास जो कुछ था, वह मैंने तुझे दे डाला। अब तू पूर्ण गंधर्व हो की गया है। अब मेरे पास और कुछ नहीं, जो तुझे दू।" ग बैजू हाथ बाँधकर खड़ा हो गया। कृतज्ञता का भाव नी आँसुओं के रूप में बह निकला। चरणों पर सिर रखकर के बोला – "महाराज ! आपका उपकार जन्म भर सिर से न र उतरेगा।" बैजू हाथ बांधकार खडा हो गया। कृतज्ञता का भाव आसुओं के रूप मे बह निकला। चरणो पर सिर रखकर बोला – "महाराज ! आपका उपकार जन्मभर सिर से न उतरेगा।"

हरिदास सिर हिलाकर बोले – "यह नहीं बेटा ! कुछ और कहो। मैं तुम्हारे मुँह से कुछ और सुनना चाहता हूँ।" बैजू – "आज्ञा कीजिए।", हरिदास – "तुम पहले प्रतिज्ञा करो।" बैजू ने बिना सोच-विचार किए कह दिया "मैं प्रतिज्ञा करता हूँ कि....."। हरिदास ने वाक्य को पूरा किया – "इस रागविद्या से किसी को हानि न पहुँचाऊँगा।"

प्रश्न-१ १) संजाल पूर्ण किजिए : (२)

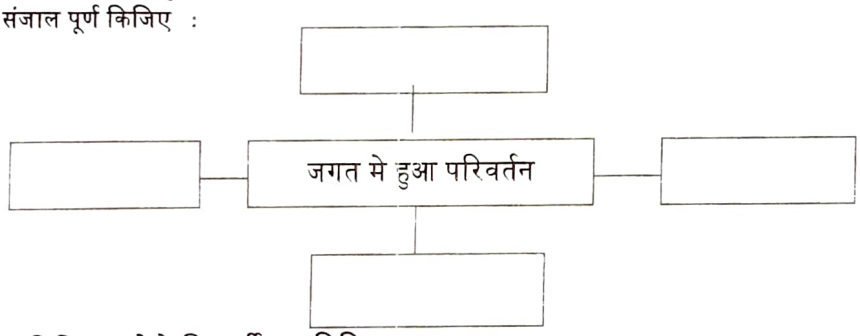

२) निम्नलिखित शब्दो के विरुद्धर्थी शब्द लिखिए (२)

१) उजडना x २) बुढे x

३) कृतज्ञता x ४) उपकार x

३) 'कृतज्ञता मनुष्य का उत्तम गुण है' इस विषयपर अपना मत लिखिए (२)

(आ) निम्नलिखित पाठित गद्यांश पढकर दी गई सूत्रनाओ के अनुसार कृतिया पूर्ण किजिए। (०६)

वर्तमान युग विज्ञान और प्रौद्योगिकी का युग है। दुनिया में भौतिक विकास हासिल कर लेने की होड़ मची है ।। विकास की इस दौड़ में जाने-अनजाने हमने अनेक विसंगतियों को जन्म दिया है। प्रदूषण उनमें से एक अहम समस्या है। हमारे भूमंडल में हवा और पानी बुरी तरह प्रदषित हुए हैं। यहाँ तक कि मिट्टी भी आज प्रदूषण से अछुती नहीं रही। इस प्रदूषण की चपेट से शायद ही कोई चीज बची हो। साँस लेने के लिए स्वच्छ हवा मिलना मश्किल हो रहा है। जीने के लिए साफ पानी कम लोगों को ही नसीब हो रहा है। पर्यावरणविदों का कहना है कि अगले पच्चीस सालों में दुनिया को पेयजल के घनघोर संकट का सामना करना पड सकता है। आज शायद ही कोई जलस्रोत प्रदूषण से अप्रभावित बचा हो। कुछ लोगों का कहना है कि अगला विश्वयुद्ध राजनीतिक, सामरिक या आर्थिक हितों के चलते नहीं, वरन् पानी के लिए होगा। यह तस्वीर नि:संदेह भयावह है लेकिन इसे किसी भी तरह से अतिरंजित नहीं कहा जाना चाहिए। परिस्थितियाँ जिस तरह से बदल रही हैं और धरती पर संसाधनों के दोहन के चलते जिस तरह से जबर्दस्त दबाव पड़ रहा है तथा समूची परिस्थिति का तंत्र जिस तरह चरमरा रहा है उसके चलते कुछ भी संभव हो सकता है। _फिलहाल यहाँ हम पर्यावरणीय प्रदूषण के सिर्फ एक पहलू की चर्चा कर रहे हैं और वह है ओजोन विघटन का संकट। पिछले कई वर्षों से पूरी दुनिया में इसकी चर्चा हो रही है तथा इसे लेकर खासी चिंता व्यक्त की जा रही है।। आखिर यहाँ सवाल समूची मानव सभ्यता के अस्तित्व का है। प्रश्न उठता है कि यह ओजोन है क्या? यह कहाँ स्थित है और उसकी उपयोगिता क्या है? इसका विघटन क्यों और कैसे हो रहा है? ओजोन विघटन के खतरे क्या-क्या हैं?और यदि ये खतरे एक हकीकत हैं तो इस दिशा में हम कितने गंभीर हैं और इससे निपटने के लिए क्या कुछ एहतियाती कदम उठा रहे हैं?

१) उत्तर लिखिए।

१) वर्तमान युग है। _____ (२)

२) भुमंडल मे प्रदूषित हुए है। _____

२) निम्नलिखित शब्दो के समानार्थी शब्द गद्यांश मे से ढुंढकर लिखिए। (२)

१) अनिल - २) नीर -

३) जगत - ४) निर्मल -

३) 'बढते हुए प्रदूषण के उपाय' विषय पर अपने विचार लिखिए । (२)

कृति - २ (अ) निम्नलिखित पाठित गद्यांश पढकर दी गई सूचनाओ के अनुसार कृतीया पूर्ण किजिए। (०६) कृ

तुमने विश्वास दिया है मुझको,
मन का उच्छवास दिया है मुझको।
मैं इसे भूमि पर सँभालूँगा,
तुमने आकाश दिया है मुझको ।
सूत्र यह तोड़ नहीं सकते हैं,
तोडकर जोड़ नहीं सकते हैं।
व्योम में जाएँ, कहीं भी उड़ जाएँ,
भूमि को छोड़ नहीं सकते हैं।
सत्य है, राह में अँधेरा है,
रोक देने के लिए घेरा है।
काम भी और तुम करोगे क्या, ।
बढ़ चलो, सामने अँधेरा है ।।

कृति - १ कृती पूर्ण किजिए (२)

१)

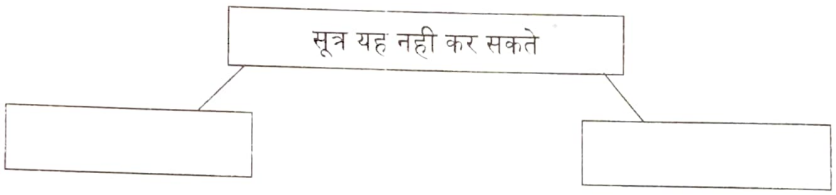

२)

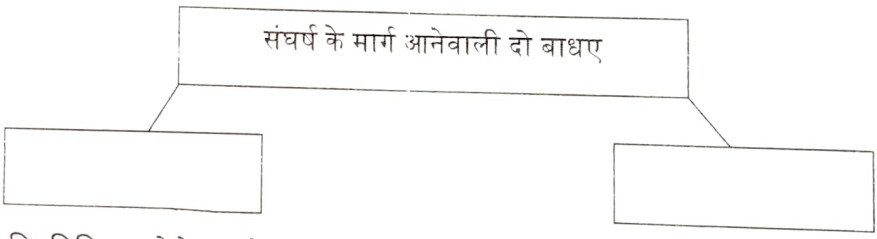

२) निम्नलिखित शब्दो के शब्द मे युग्म बनाकर लिखिए। (२)

१) तोड - २) काम - ३) जाना - ४) आकाश -

३) "धरती से जुडा रहकर ही मनुष्य अपने लक्ष्य को प्राप्त कर सकता है" इस विषय पर अपना मत प्रकट किजिए (२)

(आ) निम्नलिखित पाठित गद्यांश पढकर दी गई सूचनाओ के अनुसार कृतीया पूर्ण किजिए। (०६)

गजलों से खुशबू बिखराना हमको आता है।
चट्टानों पर फूल खिलाना हमको आता है।
तेरे दानों [illegible] शिकायत है, कभी तो सुन मेरे मालिक।
हम जिंदगी के चंद [illegible] में खो गए।
सारे जवाब उनके उजालों में खो गए।
चट्टानी रातों को जुगनू से वह सँवारा करती है।
बरसों से इक सुबह हमारा नाम पुकारा करती है।
वह आसमाँ पे रोज एक ख्वाब लिखता था।
उसे पता न था वह इन्कलाब लिखता था।

१) उत्तर लिखिए (२)

१) परिन्दो को कौनसी शिकायत है

२) एक ख्वाब कहा पर लिखा जाता है

२) पदयांश मे आए चार कई शब्द ढुंढकर लिखिए । (२)

१) _____ ३) _____

२) _____ ४) _____

३) 'क्रांति कभी भी अपने - आप नही आती' इस कथन पर अपने विचार लिखिए । (२)

कृति- ३ निम्नलिखित प्रश्नोमे से किसी एक का उत्तर ८० से १०० शब्दोमे लिखिए। (२ मे से १) (०६)

१) "कवि ने राधा के माध्यम से आधुनिक मानव की व्यथा को शब्दबद्ध किया है," इस कथन को स्पष्ट कीजिए।

२) राधा की दृष्टि से जीवन की सार्थकता बताइए।

प्र- ४(अ) निम्नलिखित पाठित गद्यांश पढकर दी गई सूचनाओ के अनुसार कृतीया पूर्ण किजिए। (०६)

स्नेहा ने हँसकर उत्तर दिया, "पापा, मैं पत्रकारिता का कोर्स करना चाहती हूँ। मुझे न्यूज चैनल देखना अच्छा लगता है।" माँ ने भी स्नेहा की इस इच्छा का समर्थन किया था । स्नेहा ने पत्रकारिता का कोर्स ज्वाइन कर लिया।

पत्रकारिता की कक्षा का प्रथम दिवस . . . स्नेहा कक्षा में पहुंच गई। अन्य विद्यार्थी भी कक्षा में बैठे हुए थे। सबसे से पूछा जान-पहचान हुई । वह सबके साथ घुल-मिल गई।

पहला लेक्चर प्रारंभ हुआ। प्रोफेसर ने पत्रकारिता पाठ्यक्रम का पहला पेपर पढ़ाना प्रारंभ किया। विषय था फीचर लेखन । सबसे पहले उन्होंने फीचर लेखन की विभिन्न परिभाषाओं को समझाते हुए कहा, "जेम्स डेविस फीचर लेखन क्षेत्र मे एक चर्चित नाम है। वे कहते है, "फीचर समाचारो को नया आयाम देता है, ऊनका परीक्षण करता है, विश्लेषण करता है तथा उनपर नया प्रकाश डालता है।"

स्नेहा की पत्रकारिता और विशेष रूप में फीचर लेखन में बहुत रुचि थी । इसलिए उसने कहा, "सर ! पी.डी. टंडन ने भी फीचर लेखन को परिभाषित किया है।"

"हाँ . . . पी.डी. टंडन कहते हैं- "फीचर किसी गद्य गीत की भाँति होता है; जो बहुत लंबा, नीरस और गंभीर नहीं होना चाहिए । अर्थात फीचर किसी विषय का मनोरंजक शैली में विस्तृत विवेचन है ।" स्नेहा इन परिभाषाओं को रटते-रटते समझ गई थी कि फीचर समाचारपत्र का प्राणतत्त्व होता है । पाठक की प्यास बुझाने, घटना की मनोरंजनात्मक अभिव्यक्ति करने की कला का नाम ही फीचर है।

१) उत्तर लिखिए। (२)

जेम्स डेविस के अनुसार फीचर

१)

२)

३)

४)

२) निम्नलिखित शब्दों के विलोम शब्द लिखिए। (२)

१) ३) नीरस x

२) दिवस x ४) प्यास x

३) समाचार लेखन के बारे मे अपने विचार . . .

(आ) निम्नलिखित पारिभाषिक शब्द लिखिए। (८ मे से ४) (२) (४)

1) Commissioner -

2) Enrolment -

3) Output -

4) Friction -

5) Invoice -

6) payment -

7) Graphic Table -

8) Record -

B

कृति – ५ व्याकरण (१०)

(अ) **निम्नलिखित उदाहरणों मे से इस पहचान कर लिखिए।** (३ मे से २) (२)

१) माही कहै कुम्हार से , तू क्या रौंदे मोहे।
एक दिन ऐसा आएगा, मैं रौंदूगी तोहे।

२) कहत , नटत, रीझत, खिझत, मिलत, खिलत लजियात।
भरे भौन में करत है,नैननु ही सौ बात ।।

३) एक अचंभा देखा रे भाई
ढाहा सिंह चरावै गाई।
पहले पूत पाछे माई।
चेला के गुरु लागे पाई।।

आ) **निम्नलिखित उदाहरणों में से अलंकार पहचान कर लिखिए।** (३ मे से २) (२)

१) पायो जी मैने राम रतन धन पायो।

२) राधा – वदन चंद सो सुदंर।

३) उस क्रोध के मारे तनु उसका काँपने लगा।
मानो हवा के जोर से सोता हुआ सागर जगा।

(इ) **निम्नलिखित वाक्यों का कालपरिवर्तन कीजिए।** (३ मे से २) (२)

१) तूमने मुझे विश्वास दिया है। (अपूर्ण वर्तमानकाल)

२) बैजू का लहू सूख गया है। (सामान्य भूतकाल)

३) मै पता लगाकर आता हू। (सामान्य भविष्यकाल)

(ई) **निम्नलिखित मुहावरों के अर्थ बताकर वाक्यों में प्रयोग कीजिए।** (३ मे से २) (२)

१) मुटठी गर्म करना –

२) चार चाँद लगाना –

३) हवाई किले बनाना –

(उ) **निम्नलिखित वाक्यों का शुद्धं करके फिर से लिखिए।** (३ मे से २) (२)

१) वह स्वरग का अमरीत है।

२) चारो तरफ खुशिया जुमती थी।

३) हमे पुरानी – व्यर्थर रुढियों को तोडणा है।

D.B.J. College, Chiplun
First Term Exam-2021
Std-XII (Arts/Sci)
Subject – English

Marks – 50 **Time – 2½ Hours**

SECTION – 1

Important Instructions

1] All questions are compulsory. There may be internal option/s.
2] Answers are to be written in complete sentences. One word answer or incomplete answer will not be given credit.
3] Figures/ webs/diagrams/charts/tables etc. should be drawn and presented completely with proper answers written as instructed.
4] Use of colour pen/pencil is not allowed. Use only black or blue pen.

SECTION – I PROSE

(Reading for comprehension, language study.)

ue-1-A Read the extract and complete the activities given below. **Marks** (12)

Soapy left his bench and strolled out of the square and across the level sea of asphalt, where Broadway and Fifth Avenue flow together. Up Broadway he turned, and stopped at a Luxurious cafe.

Soapy had confidence in himself from the lowest button of his vest upward. He was shaven, and his coat was trim and his neat, black bow had been presented to him by lady missionary on Thanksgiving Day. If only he could reach a table in the restaurant unsuspected, success would be his. The portion of him that would show above the table would raise no doubt in the waiter's mind. A roasted mallard duck, thought Soapy, would be about the thing with a bottle of wine and then some cheese, a cup of coffee and a cigar. One dollar for the cigar would be enough. The total would not be so high as to call forth any extreme of revenge from the cafe management; and yet the meat would leave him filled and happy for the journey to his winter island.

But as Soapy set foot inside the restaurant door, the head-waiter's eye fell upon his tattered trousers and decadent shoes. Strong and ready hands turned him about and conveyed him in silence and haste to the side-walk and averted the ignoble fate of the menaced mallard.

Soapy turned off Broadway. It seemed that his route to the coveted island was not to be an easy one. Some other way of entering the limbo must be devised.

A-1 Choose two statements that appropriately mention the theme of the extract. (2)

I The extract refers daily routine of Soapy.
II The extract throws light on the attempt of Soapy to go to Winter Island.
III The extract depicts the likings of Soapy about food items in restaurant.
IV The extract describes Soapy's plan to find in the trap of police.

A-2 Complete the following web about the reasons that gave Soapy confidence to enter the luxurious cafe. (2)

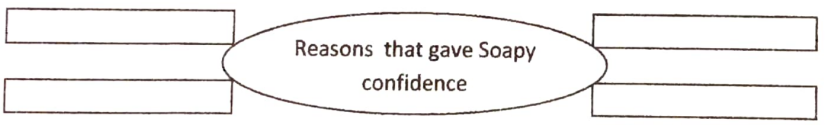

A-3 Soapy couldn't fulfill his desire to enjoy the meal in the café. Explain with reason. (2)

A-4 If your friend has a criminal background what advice will you give him (2)

A-5 Language study (2)

i) Soapy set foot inside the restaurant door.
(Choose the correct alternative to get the past perfect tense form of the given sentence.)
  i) Soapy has set foot inside the restaurant door.
  ii) Soapy is setting foot inside the restaurant door.
  iii) Soapy was setting foot inside the restaurant door.
  iv) Soapy had set foot inside the restaurant door.

ii) His route to the coveted island was not to be an easy one. (Choose the correct alternative to get affirmative form without changing the meaning of the sentence)
  i) His route to the coveted island was not difficult one.
  ii) His route to the coveted island was difficult one.
  iii) His route to the coveted island was easy one.

A-6 Vocabulary. (2)

Match the words in column 'A' with their meanings in column 'B'

'A'	'B'
1. Strolled	a) Old and worn out
2. Decadent	b) Greatly desired
3. Ignoble	c) walked in a leisured way
4. Coveted	d) Dishonorable

10

SECTION - II Poetry
(Poetry And Appreciation)

Q-2 (A) Read the extract and complete the activities given below. Marks

Afoot and light-hearted I take to the open road,
Healthy, free, the world before me,
The long brown path before me leading wherever I choose.

Henceforth I ask not good-fortune, I myself am good- fortune,
Henceforth I whimper no more, postpone no more, need nothing,
Done with indoor complaints, libraries, querulous criticisms,
Strong and content I travel the open road,

The earth, that is sufficient,
I do not want the constellations any nearer,
I know they are very well where they are,
I know they suffice for those who belong to them,

(Still here I carry my old delicious burdens,
I carry them, men and women, I carry them with me wherever I go,
I swear it is impossible for me to get rid of them,
I am fill'd with them, and I will fill them in return.)

A-1 Complete the following table with the adjectives used for them.

Words	Adjectives
1. Speaker	
2. World	
3. Road	
4. Burden	

A-2 The poet is a person who is free from all burdens. Discuss the concept of 'freedom' expressed in the poem

A-3 Give your views in 50 words about the following statement
" A man without liberty is a body without soul.

A-4 Name and explain two figures of speech used in following line.
" Hence forth I whimper no more postpone no more, need nothing."

A-5-A) Compose four poetic lines on the topic-
'The road that leads to my College."

B) Appreciation
Read the given extract and write the appreciation of the given poem based on given points.

Is anybody happier because you passed his way?
Does anyone remember that you spoke to him today
This day is almost over, and its toiling time is through;
Is there anyone to utter now a kindly word of you?

Did you give a cheerful greeting to the friend who came along?
Or a churlish sort of "Howdy" and them vanish in the throng?
Were you selfish pure and simple as you rushed along the way,
Or is someone mighty grateful for a deed you did today?

Can you say tonight, in parting with the day that's slipping fast,
That you helped a single brother of the many that you passed?
Is a single heart rejoicing over what you did so said;
Does a man whose hopes were fading now with courage look ahead?
Did you waste the day, or lose it: was it well or sorely spent?
Did you leave a trail of kindness or a scar of discontent?
As you close your eyes in slumber do you think that God would say,
You have earned one more tomorrow by the work you did today?

. About the poem, poet and the title .
. Form of the poem, theme and its significance.
. Poetic style, language features, poetic devices.
. Inspirational Values.
. Your opinion about poem.

SECION –III
(Writing Skills)

Q.-3 Complete the activities as per the instructions given below. Marks

A Attempt any one of the following

1) Drafting virtual Message.

Sumita had plans to study with Rohit. However, as her dog suddenly fell sick she had to rush to vet. As she did not have enough time to inform Rohit, she decided to write a message for him and stick it on her door. In the message she mentioned the reason for her absence and told him that she would schedule another study session next week.

Draft a message including the necessary details.

OR

2) Statement of purpose.

Read the information given below and prepare a suitable statement of purpose.

You are a student who wants to study a course in creative writing. Your life goal is to become a published author like Enid Blyton or Stephen king. One fine day you see a flier for a course titled-' Integrated Creative Writing Programme.' Realising that this is a chance to make your lifelong ambition true, you begin your application process for admission.

Write a statement of purpose seeking admission in this course by highlighting your skills- creative writhing, reading, exceptional knowledge of linguistics and grammar.

OR

3) Group discussion.

After a long break due to covid-19, schools and colleges are opened. Suppose your friends are discussing the matter on school/college opening and precautions to take against covid-19. Compose a group discussion in 8 to 10 sentences with the hints given below.

. School/college is opened after a long break.
. Everyone should keep social distancing.
. Students must keep sanitizer and masks.

B) Attempt any one of the following **Marks** (4)

1) Email Writing

You are a student of MSG Junior College, Malegaon, Nasik. Write an application to your principal asking him to sanction you medical leave for two weeks, Give Reasons, why you need the leave.

Write e-mail to: msgcollege@gmail.com

OR

2) Report Writing

Your class had gone on an excursion to a historical place. Write a report of this visit for your college magazine you can use the following points.

. Date and time of visit.
. Name of the place.
. Number of participants.
. Means of transport.
. Description of Monuments/places.
. Experience of the group.

OR

3) Interview question.

Imagine, you have to conduct an interview of a doctor who recently received "Corona Worrior Award'. With the help of given points, draft questions for an interview.

Name of the interviewee
Area of success
Date/Venue/Time
Duration of interview
Questions.
Questions should be based on

1) Decision.
2) Idols
3) Support
4) Education
5) Training
6) Success
7) Dream
8) Goals/destination.

C) Attempt 'Any One' from the given activities (4)

1. speech

Your college has arranged the speech completion on 'Be Ready For Competitive Exams.' As a class representative you are going to take part in speech competition. Prepare a short speech that you are going to deliver. Take the help of following hints.

. Importance of competitive exams.
. Preparation Techniques. .
. Future opportunities,
. Career.

OR

2) Imagine that you are a compare of 'Gandhi Jayanti Programme' that your college is going to celebrate. Prepare a script for the same with the help of following points.
. Introduction
. Welcome song.
. Offering homage to Mahatma Gandhi.
. Introduction and felicitation of Chief guest
. Main event
. Vote of thanks.

OR

3) Expantion of Idea.
Expand the given idea with the help of points given below.
'Pen is Mighter Than Sward'
. Importance of writing
. Power of words.
. Social awareness.
. Writer's role in bringing about a change.

D) Attempt 'Any One' from the given activities.

1) Film Review.
Write a review of a film that you have recently watched. Write your review based on given points.
. Name of the characters.
. About the story/theme of the film.
. Why do you like or not like the film
. Special features/novelties/novel ideas.
. Music/dance/songs/action/direction.
. Would you recommend your friends to enjoy it.

OR

2) Blog Writing
Write a blog in a proper format on the topic 'Trees-Our Best Friends' Write your answer in about 150 words.

OR

3) Appeal Writing.
Sharda Social Club, Kolhapur, arranged a drive for five days-' Save Water- Save Earth' prepare an attractive and persuasive appeal. With the help of following points.
. Use attractive slogan.
. Need
. Famous personality.
. Date, venue, time.
. Contact information.
. Use picture/decorative frame.

SECTION-IV
(LITERARY GENRE-Novel)

Q-4 A) Complete the activities given below as per the instructions

I) Fill in the blanks with suitable option given in a bracket and rewrite the sentences.

1. _____ Century has gifted English Literature two new forms named. ' The periodical Essays' and 'Novel'
(16th, 17th , 18th,19th)
2. The Novel is literary genre has a history of about_____.
(Five hundred years, One thousand years, One thousand five hundred years, Two thousand years)
3. After 1740 in _____ novel originated as literary form.
(England, France, Rome, India)
4. A Novella, is type of prose fiction, which is a shorter than a full length_____ and longer than short story.
(Play, poem, novel, detective story)

II) Add a word to the sentence as an answer and rewrite

i) Setting includes place, period, time, climate or weather and _____.
ii) The German word' bildungsroman' indicate_____.
iii) The realistic novel is also called a novel of _____.
iv) Science fiction is a genre of speculative fiction flourished in the second half of the_____.

B) Write the answers of the following questions in about 50 words

I) Write a short note on the 'Theme' of the novel/extract " To Sir With Love"
II) Write a short characters ketch of Ricky Braithwaite, narrator of the novel. 'To Sir With Love".

13

D.B.J.College Chiplun

Terminal Examination - 2021

Subject:-history

lark:-50 | **Std:-12th (Arts)** | **Time:- 2 hrs 30 min**

.1.A) Choose the correct alternative and rewrite the statement. **(5)**

1) ---------- was the first explorer to circumnavigate the African continent
(a) Henry the Navigator (b) Marco Polo (c) Bartholomew Dias (d) Columbus

2) 'Declaration of Independence' was drafted by ---------- .
(a) George Washington (b) Thomas Jefferson (c) Lord Amherst (d) Lord Cornwallis

3) The political relations between Chhatrapati Shivaji Maharaj and the British began due to the ---------- episode.
(a) Kudal campaign (b) Afzal khan (c) Fazal Khan (d) Coronation

4) Raja Ram Mohan Roy wrote an English letter against the ---------- .
(a) Cast System (b) Child Marriage (c) Practice of Sati (d) Purdah System

5) The British plant owners in Bihar were pressing the farmers to grow only ---------- .
(a) Indigo (b) Tea (c) Coffee (d) Sugarcane

) Find the incorrect pair from group 'B' and write the corrected ones. **(3)**

Group 'A'		Group 'B'
1) Togoland	-	German Colony
2) Egypt	-	British Colony
3) Orange Free State	-	Dutch Colony
4) Ivory Coast	-	Portuguese Colony
1) Brahmo Samaj	-	Raja Ram Mohan Roy
2) Satyashodhak Samaj	-	Mahatma Jotirao Phule
3) Paramhamsa Sabha	-	Maharshi Vitthal Ramji Shinde
4) Ramkrishna Mission	-	Swami Vivekanand
1) Kunwar Singh	-	Lucknow
2) Nanasaheb Peshwa	-	Kanpur
3) Queen Lakshmibai	-	Jhansi

2.A) Write names of historical places/persons/ events. **(3)**

1) Scientist who told the world that the centre of our planetary system is the 'Sun' and not the 'Earth' -
2) The place where the Portuguese stored ammunition -
3) The one who made the law of free and compulsory primary education in Kolhapur princely state -

) Choose the correct reason and complete the sentence. **(3)**

The Indian rulers had to get Cartaz (license) from the Portuguese Because -

A) For sailing on the Indian ocean
B) For carrying on trade
C) For Enjoyment
D) For conducting naval exercises

Swami Vivekanand established the Ramkrishna Mission Because -

A) He was asked by his Guru to do so
B) He wanted to compete with other organizations
C) He wanted to serve the needy people
D) So that many people join his Mission

) Gandhiji led the Salt Satyagraha in Gujarat Because -

A) Salt was very expensive
B) Salt that was sold in the market was of poor quality
C) The British government had levied heavy tax on salt, an essential commodity in daily life -
D) The British government had stopped the sale of salt

.3.A) Observe the map and answer the question based on it. **(2)**

1) Where did the French establish their colonies on the east coast of India ?
2) Whose factories were established in Agra and Allahabad ?

B) Complete the concept map. (Any 3) (6)

1) Islands in Mumbai –

1) Mumbai	2) ----------	3) Paral	4) Wadala	5) Worli	6) ----------	7) Mazgaon

2) Newspaper started by Dr. Babasaheb Ambedkar –

1) ----------	2) Bahishkrut Bharat	3) Janata	4) ----------

3) The main leaders of the Gadar organization –

1) Lala Hardayal	2) ----------	3) ----------

4) In which region did Ibn Batuta travel –

1)India	2) Maldives	3) Sumatra	4) ---------	5) ----------	6) Sardinia	7) East &West Africa

Q.4.A) Write short notes. (Any 3) (6)

1) Vasco da Gama
2) Chimajiappa
3) Tarabai Shinde
4) Hansaji Naik

B) Explain the following statements with reasons. (Any 2) (6)

1) The Industrial Revolution first began in England.
2) European nations established colonies in America.
3) The Indian rulers had to obtain cartaz.

Q.5.) State your opinion. (Any 2) (6)

1) The economy based on surplus production supported economic nationalism and also imperialism.
2) Chhatrapati Shivaji Maharaj built naval force.
3) According to Swatantryaveer Savarkar the Independence War of 1857 was the First War of Indepe

Q.6.) Answer the following questions in detail. (Any 1) (5)

1) Which are the places where the Portuguese established their colonies.
2) Describe the contribution of Ramaswamy Naikar.

Q.7.) Answer the following questions with the help of given points. (Any 1) (5)

1) Causes of the Rise of Colonialism.

A) Industrial Consequences
B) Requirement of Raw Material
C) Investing Surplus Capital

2) Write the work of Social Reformers.

A) Sir Sayyad Ahmad Khan
B) Maharshi Vitthal Ramji Shinde
C) Kamaladevi Chattopadhyay

डी.बी.जे.कॉलेज चिपळूण

15

सहामाही परीक्षा - २०२१

विषय:- इतिहास

गुण:- ५०	इयत्ता:-१२वी (कला)	वेळ:- २ तास ३० मि.

प्र.१.अ) दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडून विधाने पुन्हा लिहा. (५)

१) आफ्रिका खंडाला वळसा घालणारा ---------- हा पहिला दर्यावर्दी होता.
(अ) हेनरी नॅव्हिगेटर (ब) मार्को पोलो (क) बार्थोलोम्यू डायस (ड) कोलंबस

२) 'स्वातंत्र्याचा जाहीरनामा' ---------- याने तयार केला.
(अ) वॉशिंग्टन (ब) थॉमस जेफरसन (क) लॉर्ड ॲमहर्स्ट (ड) लॉर्ड कॉर्नवॉलिस

३) शिवाजी महाराज आणि इंग्रज यांचा संबंध सर्वप्रथम ---------- या प्रकरणात आला.
(अ) कुडाळ स्वारी (ब) अफजलखान (क) फाजलखान (ड) राज्याभिषेक

४) राजा राममोहन रॉय यांनी ---------- प्रथेविरुद्ध इंग्रजी भाषेत पत्र लिहिले.
(अ) जातीप्रथा (ब) बालविवाह (क) सती (ड) पडदा पद्धत

५) बिहारमधील ब्रिटिश मळेमालक तेथील शेतकऱ्यांवर ---------- लागवडीची सक्ती करत.
(अ) निळीची (ब) चहाच्या (क) कॉफीच्या (ड) ऊसाच्या

ब) पुढील संचातील 'ब' गटातील चुकीची जोडी दुरुस्त करून लिहा. (३)

	'अ' गट		'ब' गट
१)	१) टोगोलँड	-	जर्मन
	२) इजिप्त	-	ब्रिटिश वसाहत
	३) ऑरेंज फ्री स्टेट	-	डच वसाहत
	४) आयव्हरी कोस्ट	-	पोर्तुगीज वसाहत
२)	१) ब्राह्मो समाज	-	राजा राममोहन रॉय
	२) सत्यशोधक समाज	-	महात्मा जोतिराव फुले
	३) परमहंस सभा	-	महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे
	४) रामकृष्ण मिशन	-	स्वामी विवेकानंद
३)	१) कुवरसिंह	-	लखनौ
	२) नानासाहेब पेशवे	-	कानपूर
	३) राणी लक्ष्मीबाई	-	झाशी
	४) चिमासाहेब	-	कोल्हापूर

प्र.२.अ) ऐतिहासिक ठिकाण,व्यक्ति, घटना यासंबंधीची नावे लिहा. (३)

१) ग्रहमाला सूर्यकेंद्रित आहे, असे प्रतिपादित करणारा शास्त्रज्ञ -
२) पोर्तुगीजांचा दारूगोळा असलेले ठिकाण -
३) कोल्हापूर संस्थानात मोफत व सक्तीच्या प्राथमिक शिक्षणाचा कायदा करणारे -

ब) दिलेल्या कारणांपैकी योग्य कारण निवडून विधाने पूर्ण करा. (३)

१) भारतीय राज्यकर्त्यांना पोर्तुगीजांकडून कार्ताझ (परवाना) घ्यावा लागला. कारण -
अ) हिंदी महासागरावर नौकानयनासाठी
ब) व्यापार चालू ठेवण्यासाठी
क) मौजेसाठी
ड) नौदल सराव आयोजित करण्यासाठी

२) स्वामी विवेकानंदांनी रामकृष्ण मिशनची स्थापना केली. कारण -
अ) त्यांना त्यांच्या गुरूंनी तसे करण्यास सांगितले
ब) त्यांना इतर संस्थांशी स्पर्धा करायची होती
क) त्यांना गरजू लोकांची सेवा करायची होती
ड) जेणेकरून बरेच लोक त्यांच्या मिशनमध्ये सामील होतील

३) गांधीजींनी गुजरातमध्ये मिठाच्या सत्याग्रहाचे नेतृत्व केले होते. कारण -
अ) मीठ खूप महाग होते
ब) बाजारात विकले जाणारे मीठ निकृष्ट दर्जाचे होते
क) ब्रिटिश सरकारने दैनंदिन जीवनातील अत्यावश्यक वस्तू मिठावर भारी कर लावला होता
ड) ब्रिटिश सरकारने मिठाची विक्री बंद केली होती

प्र.३.अ) पुढील नकाशाचे निरीक्षण करून दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (२)

१) पूर्व किनारपट्टीवर फ्रेंचांनी कोठे वसाहती उभारल्या ?
२) आग्रा आणि अलाहाबाद येथे कोणाची वखार होती ?

16

ब) संकल्पना चित्रे पूर्ण करा . (कोणतेही ३) (६)

१) मुंबईमधील बेटे –

१) मुंबई	२) ----------	३) परळ	४) वडाळा	५) वरळी	६) ----------	७) माझगाव

२) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी सुरू केलेली वृत्तपत्रे -

१) ----------	२) बहिष्कृत भारत	३)जनता	४) ----------

३) गदर संघटनेचे प्रमुख नेते -

१) लाला हरदयाळ	२) ----------	३) ----------

४) इब्न बतूता कोणत्या प्रदेशात फिरला (गेला) -

१)भारत	२) मालदिव	३) सुमात्रा	४) ----------	५) ----------	६)सार्डीनिया	७) पूर्व आणि पश्चिम आफ्रिका

प्र.४.अ) टीपा लिहा. (कोणतेही ३) (६)

१) वास्को- द -गामा
२) चिमाजीअप्पा
३) ताराबाई शिंदे
४) हंसाजी नाईक

ब) पुढील विधाने सकारण स्पष्ट करा. (कोणतेही २) (६)

१) औद्योगिक क्रांतीची सुरुवात सर्वप्रथम इंग्लंडमध्ये झाली.
२) युरोपीय राष्ट्रांनी अमेरिकेत वसाहती स्थापन केल्या.
३) भारतीय सत्ताधीशांना कार्तांझ येणे गरजेचे होते.

प्र.५.) तुमचे मत नोंदवा. (कोणतेही २) (६)

१) औद्योगिक क्रांतीनंतर युरोपात आर्थिक राष्ट्रवाद व साम्राज्यवाद उदयास आला.
२) छत्रपती शिवाजी महाराजांनी आरमार दल उभारले.
३) १८५७ चे स्वातंत्र्ययुद्ध हे स्वातंत्र्यवीर सावरकर यांच्या मते पहिले स्वातंत्र्ययुद्ध होते.

प्र.६.) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही १) (५)

१) भारतात पोर्तुगीजांनी कोठे कोठे वसाहती स्थापन केल्या.
२) रामस्वामी नायकर यांनी केलेल्या कार्याची माहिती लिहा.

प्र.७.) खालील प्रश्नांची दिलेल्या मुद्द्यांच्या आधारे सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही १) (५)

१) वसाहतवादाच्या उदयाची कारणे लिहा.

अ) औद्योगिक क्रांती
ब) कच्च्या मालाची गरज
क) अतिरिक्त भांडवलाची गुंतवणूक

२) समाजसुधारकांचे कार्य लिहा.

अ) सर सय्यद अहमद खान
ब) महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे
क) कमलादेवी चट्टोपाध्याय

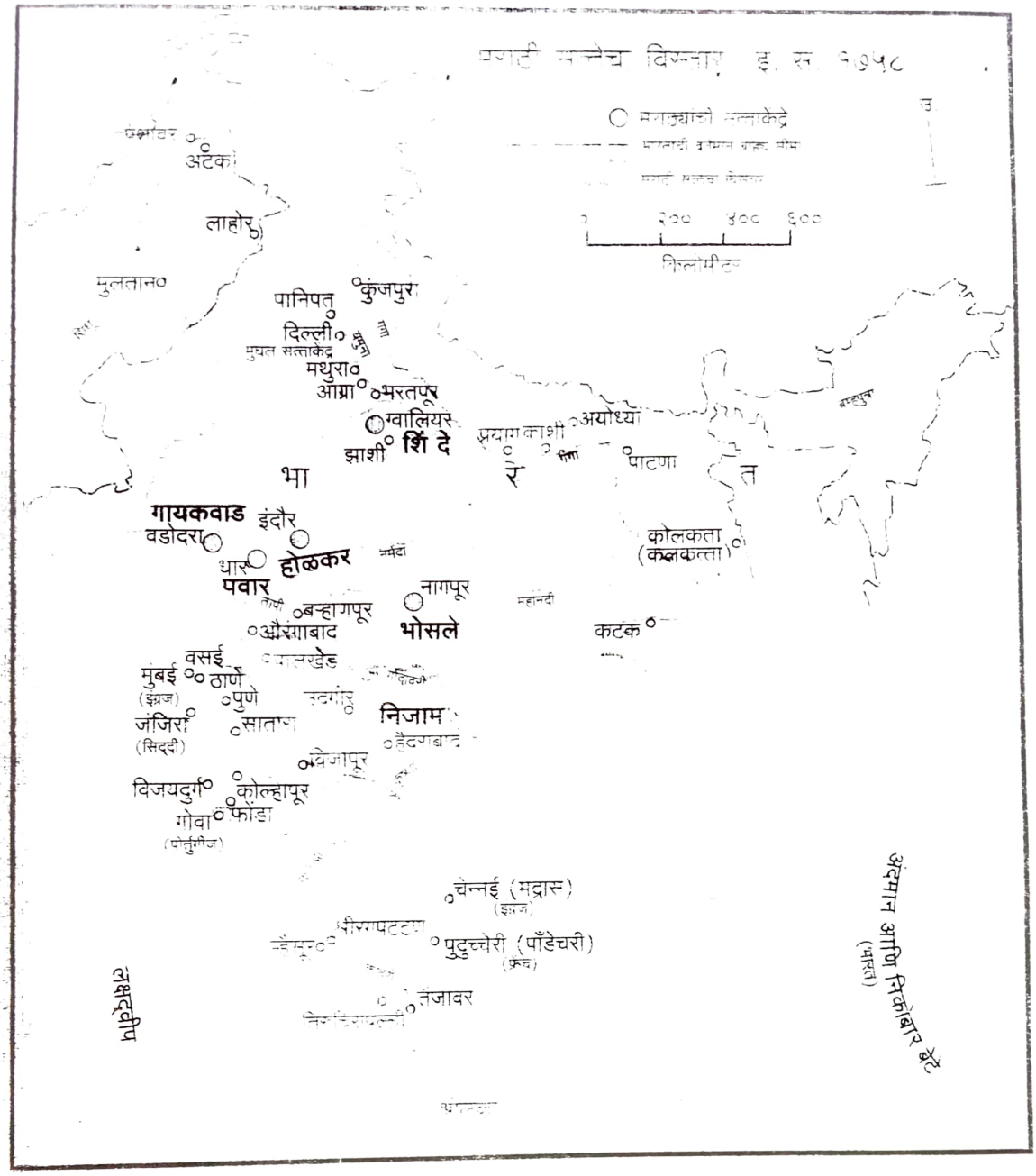
मराठी सत्तेचा विस्तार इ. स. १७५८
मराठ्यांची सत्ताकेंद्रे
मराठी सत्तेचा विस्तार
०
२००
४००
६००
किलोमीटर
उ.
अटक
लाहोर
मुलतान
पानिपत
कुंजपुरा
दिल्ली
मुघल सत्ताकेंद्र
मथुरा
आग्रा
भरतपूर
ग्वालियर
झाशी
शिंदे
प्रयाग
काशी
अयोध्या
पाटणा
भा
रे
त
गायकवाड
इंदौर
वडोदरा
धार
होळकर
पवार
नागपूर
बऱ्हाणपूर
औरंगाबाद
भोसले
कोलकता
(कलकत्ता)
कटक
वसई
मुंबई
ठाणे
(इंग्रज)
पुणे
जंजिरा
(सिद्दी)
सातारा
निजाम
हैदराबाद
विजापूर
विजयदुर्ग
कोल्हापूर
गोवा
फोंडा
(पोर्तुगीज)
चेन्नई (मद्रास)
(इंग्रज)
पुदुच्चेरी (पाँडेचरी)
(फ्रेंच)
तंजावर
लक्षद्वीप
अंदमान आणि निकोबार बेटे
(भारत)

डी. बी .जे .महाविद्यालय चिपळूण

इयत्ता- बारावी. (कला)

वेळ. 2 1/2 तास **विषय -अर्थशास्त्र** गुण 50

प्रश्न.1 .योग्य पर्याय निवडा . 5

1) सूक्ष्म व स्थूल अर्थशास्त्र या संज्ञांचा वापर..... यांनी केला.

अ)ॲडम स्मिथ ब) रॉबिन्स क)रॅग्नर फ्रिश्च ड) डॉ. मार्शल.

2) जेव्हा सीमांत उपयोगिता घटते तेव्हा एकूण उपयोगिता .....

अ)वाढते ब) घटते क) बदलत नाही ड)महत्तम असते .

3) स्थूल अर्थशास्त्र हा .....याचा अभ्यास आहे.

अ) समग्र घटक ब) पेढी क) वैयक्तिक घटक ड) उत्पादन घटकांच्या किमत.

4) पर्यायी वस्तूंची किंमत आणि मागणी यात.....

अ) प्रत्यक्ष संबंध असतो ब)व्यस्त संबंध असतो

क) कोणताही बदल नाही. ड प्रत्यक्ष व व्यस्त संबंध असतो

5) मिठाची मागणी..... आहे.

अ) लवचिक ब)अलवचिक क)अनंत लवचिक ड) एकक लवचिक

I) सहसंबंध पूर्ण करा. 5

1)सूक्ष्म अर्थशास्त्र : विभाजन पद्धत : : स्थूल अर्थशास्त्र : .....

2)आकारात बदल : रूप उपयोगिता : : मालकी बदलते :.....

3)संयुक्त मागणी. : पेन व रिफील : : .... : वीज

4)संपूर्ण लवचिक मागणी : **Ed=∞ : :..... : Ed= 0**

5) मॅक्रोस : स्थूल अर्थशास्त्र : : मायक्रोस : .....

श्न 2. खालील उदाहरणाच्या आधारे संकल्पना ओळखून ती स्पष्ट करा . (कोणत्याही दोन) 4

1)राजेशने एका विशिष्ट उद्योगातील वैयक्तिक उत्पन्नाची माहिती गोळा केली.

2) निलेशने त्याच्या बहिणी साठी दागिने खरेदी केले .

3) श्रीमंत व्यक्तीने कार विकत घेतली.

ब) फरक स्पष्ट करा . (कोणतेही दोन). 4

1)सूक्ष्म अर्थशास्त्र व समग्र अर्थशास्त्र

2) इच्छा व मागणी

3) संपूर्ण लवचिक मागणी व संपूर्ण अलवचिक मागणी

प्रश्न 3) खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे द्या. (कोणतेही दोन) 8

1) सूक्ष्मलक्षी अर्थशास्त्राची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

2) उपयोगितेची वैशिष्ट्ये कोणती?

3) बाजार मागणी निश्चित करणारे घटक कोणते?

19

प्रश्न 4)खालील विधानाशी आपण सहमत किंवा असहमत आहात ते सकारण स्पष्ट करा.(कोणतेही दोन) 8

1)घटत्या सीमांत उपयोगितेचा सिद्धांताला कोणतेही अपवाद नाहीत.

2) स्थूल अर्थशास्त्राची व्याप्ती अमर्याद आहे.

3) जेव्हा गिफिन वस्तूंची किंमत घटते तेव्हा त्यांची मागणी वाढते.

प्रश्न 5) सविस्तर उत्तरे लिहा .(कोणतेही दोन) 16

1)घटत्या सीमांत उपयोगितेचा सिद्धांत स्पष्ट करा.

2) मागणीचा सिद्धांत स्पष्ट करा.

3) मागणीची किंमत लवचिकता स्पष्ट करा.

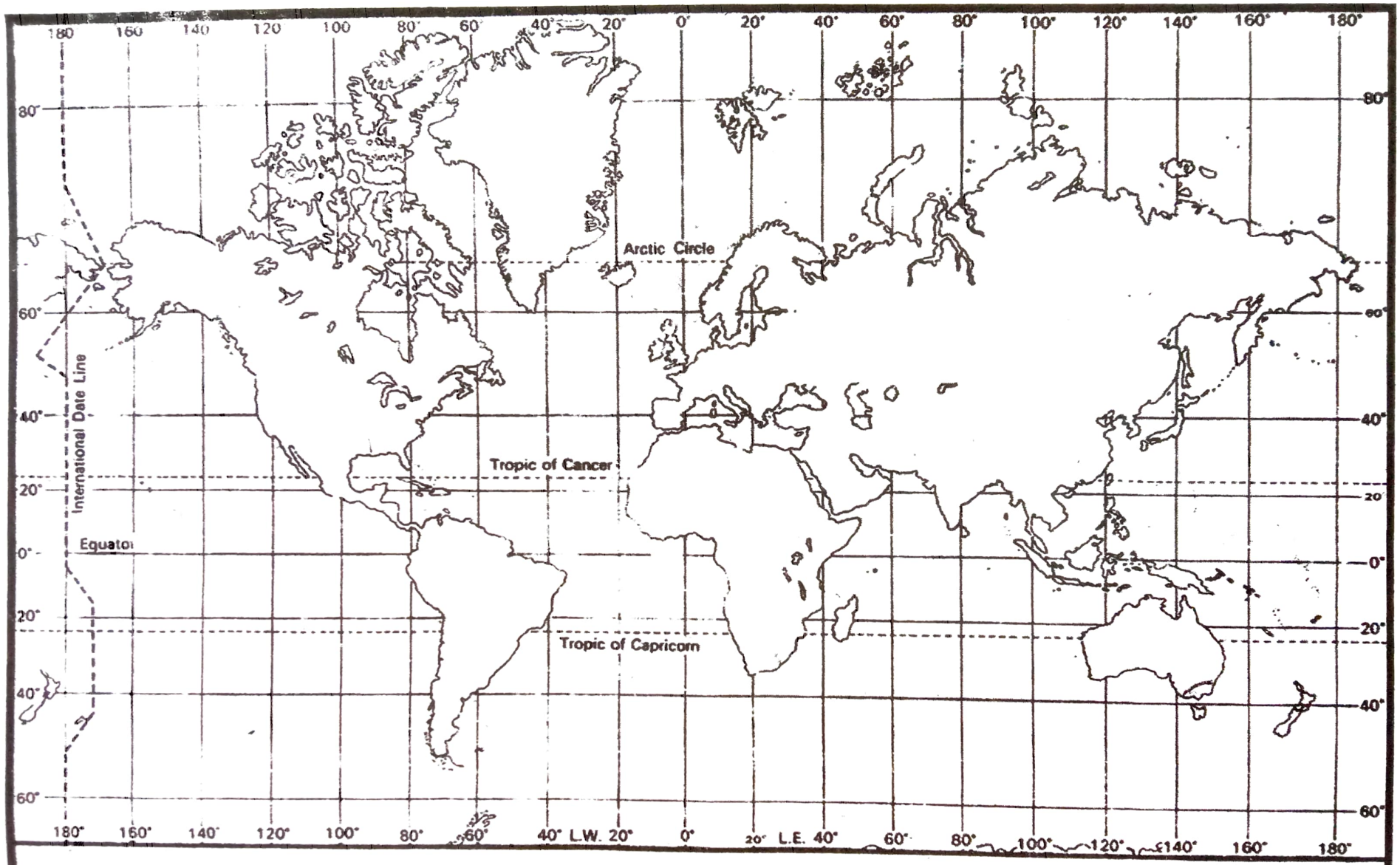
Arctic Circle
Tropic of Cancer
Equator
International Date Line
Tropic of Capricorn
180° 160° 140° 120° 100° 80° 60° 40° 20° 0° 20° 40° 60° 80° 100° 120° 140° 160° 180°
80° 60° 40° 20° 0° 20° 40° 60°
40° L.W. 20° 0° 20° L.E. 40°

WORLD

डी.बी.जे.महाविद्यालय,चिपळूण

सहामाही परीक्षा -२०२१

विषय:- भूगोल

इयत्ता - १२ वी कला

वेळ -२.३० तास गुण:- ५०

सूचना: १) सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे २) आवश्यक तेथे योग्य आकृत्या / आलेख काढणे.
३) रंगीत पेन्सिलचा वापर करण्यास परवानगी आहे ४)जगाच्या नकाशा स्टेन्सिलचा वापर योग्य तेथे करावा.
५) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात ६) नकाशा पुरवणी मुळ उत्तरपत्रिकेस जोडावी.

प्रश्न १) दिलेल्या सूचनानूसार पुढील प्रश्न सोडवा

अ) साखळी पूर्ण करा (4)

अ	ब	क
ॲमेझॉन नदी खोरे	चारा पाण्याचा शोध	हंगामी स्थलांतर
पशुपालकाचे स्थलातर	डॉगर बँक	लोकसंख्येची घनता कमी
महानगर	दाट वने	मुंबई
मत्स्यक्षेत्र	दशलक्षी शहर	ईशान्य अटलांटिक महासागर

ब) अचूक सहसंबंध ओळखा (A: विधान , R: कारण) (३)

१) A: सुपीक मैदानी प्रदेशात दाट लोकवस्ती आढळते.
R: सुपीक मृदा ही शेतीसाठी उपयुक्त असते.
अ) केवळ A बरोबर आहे.
आ) केवळ R बरोबर आहे.
इ) A आणि R दोन्ही बरोबर आहेत आणि R हे A चे अचूक स्पष्टीकरण आहे.
ई) A आणि R दोन्ही बरोबर आहेत आणि R हे A चे अचूक स्पष्टीकरण नाही.

२) A: लोकसंख्या मनोऱ्याचा रुंद तळ बालकांची संख्या अधिक असल्याचे दर्शवितो.
R: लोकसंख्या मनोऱ्याचा रुंद शीर्ष वृद्धाची संख्या अधिक असल्याचे दर्शवितो.
अ) केवळ A बरोबर आहे.
आ) केवळ R बरोबर आहे.
इ) A आणि R दोन्ही बरोबर आहेत आणि R हे A चे अचूक स्पष्टीकरण आहे.
ई) A आणि R दोन्ही बरोबर आहेत आणि R हे A चे अचूक स्पष्टीकरण नाही.

३) A: वस्तीचे विविध प्रकार असतात.
R: विविध प्राकृतिक घटकांचा वस्तीच्या विकासावर परिणाम होतो.
अ) केवळ A बरोबर आहे.
आ) केवळ R बरोबर आहे.
इ) A आणि R दोन्ही बरोबर आहेत आणि R हे A चे अचूक स्पष्टीकरण आहे.
ई) A आणि R दोन्ही बरोबर आहेत आणि R हे A चे अचूक स्पष्टीकरण नाही.

क) अचूक पर्याय निवडा. (३)

१) अक्षांशाशी थेट संबंध नसलेला प्राथमिक व्यवसाय
अ) लाकूडतोड ब) मासेमारी क) खाणकाम ड) शेती

२) रस्ता किंवा कालवा यांच्या अनुरोधाने विकसित होणारी वस्ती.
अ) आयताकृती ब) त्रिकोणी क) चौकोनी ड) रेषीय

३) भारत लोकसंख्या संक्रमणाच्या कोणत्या टप्प्यात आहे.
अ) पाचव्या ब) पहिल्या क) दुसऱ्या ड) तिसऱ्या

ड) चुकीचा घटक ओळखा. (३)

१) जगात लिंगगुणोत्तर कमी असणारे देश
अ) रशिया ब) भारत क) संयुक्त अरब अमिरात ड) पाकिस्तान

२) ग्रामीण भागातील भूमी उपयोजन.
अ) वन ब) शेती खालील क्षेत्र क) औद्योगिक क्षेत्र ड) बिगरशेती

३) शेतीचा प्रकार
अ) सखोल शेती ब) मळ्याची शेती क) पडीक शेती ड) मंडई शेती

प्रश्न २) भौगोलिक कारणे लिहा. (कोणतेही दोन) (६)

१) लोकसंख्येचे वितरण असमान आहे.

२) विकसित देशात शेती व्यवसायात गुंतलेल्या लोकांची संख्या कमी आहे.

३) झालर क्षेत्रामध्ये ग्रामीण व नागरी दोन्ही वस्त्यांची वैशिष्ट्ये आढळतात.

४) कॅनडामध्ये लाकूडतोड व्यवसायाचा विकास झाला आहे.

प्रश्न ३) फरक स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन) (६)

१) विस्तारणारा लोकसंख्या मनोरा व संकोचणारा लोकसंख्या मनोरा

२) केंद्रित वस्ती व विखुरलेली वस्ती

३) मळ्याची शेती व विस्तृत व्यापारी शेती

४) प्राथमिक व्यवसाय व द्वितीयक व्यवसाय

प्रश्न ४अ) जगाच्या नकाशा आराखड्यात पुढील बाबी योग्य चिन्हाच्या सहाय्याने दाखवा सूची आवश्यक. (कोणतेही चार) (४)

१) अरबी समुद्रातील खाणकाम क्षेत्र २) ग्रँड बँक मत्स्यक्षेत्र

३) जगातील सर्वात कमी लिंगगुणोत्तर असलेला देश

४) ऑस्ट्रेलियातील जास्त लोकसंख्येचा प्रदेश

५) पंचमहासरोवरा जवळील औद्योगिक प्रदेश ६) पर्थ

ब) पुढील विभाजित वर्तुळाचा अभ्यास करा व त्याखालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (३)

लोकसंख्या वितरणाची टक्केवारी

आफ्रिका आशिया उत्तर अमेरिका दक्षिण अमेरिका युरोप ऑस्ट्रेलिया

१) आकृती काय दर्शविते?

२) कोणत्या खंडात लोकसंख्या सर्वात जास्त आहे?

३) कोणत्या खंडात सर्वात कमी लोकसंख्या आहे?

प्रश्न ५) टीपा लिहा. (कोणतीही एक) (४)

१) लोकसंख्या वाढ व स्थलांतर २) ग्रामीण व नागरी वस्तीतील आंतरक्रिया

प्रश्न ६अ) पुढील उतारा वाचून त्याखालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (४)

सर्व राज्य व केंद्रशासित प्रदेशांपैकी दिल्लीचा राष्ट्रीय राजधानी प्रदेश आणि चंदिगढचा केंद्रशासित प्रदेश येथील शहरीकरणाचा वेग सर्वाधिक आहे. त्यानंतर दिव दमण, पॉंडिचेरी आणि गोव्यातील शहरी लोकसंख्येचेप्रमाण वाढत आहे. वेगवान शहरीकरणाचे आणखी एक महत्वाचे उदाहरण म्हणजे केरळमध्ये शहरी लोकसंख्या जवळ जवळ ८० ते ९०% आहे. ईशान्येकडील राज्यांमध्ये मिझोराम हे सर्वाधिक शहरी लोकसंख्येचे राज्य आहे. शहरी लोकसंख्येचे प्रमाण हिमाचल प्रदेशात सर्वात कमी असून त्यानंतर बिहार, आसाम, व ओडीशात आहे. शहरी भागात राहणाऱ्या व्यक्तींच्या निरपेक्ष संख्येच्या बाबतीत महाराष्ट्र अजूनही आघाडीवर आहे.

१) परिच्छेदाला योग्य शीर्षक द्या.

२) शहरीकरणाचा सर्वाधिक वेग असणारे प्रदेश.

३) भारताच्या ईशान्येकडील कोणत्या राज्यात सर्वाधिक शहरी लोकसंख्या आहे ?

४) सर्वात कमी शहरीकरणाचा वेग असणारे राज्य.

ब) आकृती काढा (कोणतीही एक) (२)

१) लोकसंख्या संक्रमण सिद्धांत २) स्थिरावलेला लोकसंख्या मनोरा

प्रश्न ७) खालील प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणताही एक) (८)

१) लोकसंख्येच्या वितरणावर परिणाम करणारे प्राकृतिक घटक स्पष्ट करा.

२) मंडई बागायती शेतीची वैशिष्ट्ये लिहा.

डी . बी . जे . कॉलेज, चिपळूण

सहामाही परिक्षा

वर्ग :- १२ वी

आर्टस, अ, ब, क

मार्क्स - ५०

सूचना :- १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहे .

२) उजवीकडील अंक हे गुण दर्शवितात .

प्र.१) अ) पुढील विधाने योग्य पर्याय निवडून पूर्ण करा . (५)

१) मानसशास्त्र हे ---------- शास्त्र आहे .

१) नैसर्गिक २) सामाजिक ३) जैविक

२) बुद्धिगुणांकांचे सूत्र ---------- यांनी सांगितले .

१) बीने २) स्टर्न ३) वेश्लर

३) पर्सनॅलिटी हा शब्द ---------- भाषेतील पर्सोना या शब्दापासून तयार झाला आहे .

१) ग्रीक २) फ्रेंच ३) लॅटीन

४) प्रयत्न अथवा सरावामुळे वर्तनातील बदलाला ---------- म्हणतात .

१) संवेदन २) विचार ३) अध्ययन

५) ---------- हे अंतर्गत प्रतिनिधित्व आहे .

१) आकृतीबंध २) संकल्पना ३) मानसिक प्रतिनिधित्व

ब) योग्य जोडया लावा . (५)

गट 'अ'	गट 'ब'
१) वृत्तेतिहास पद्धती	१) अंतर्मुखी वहिर्मुखी
२) कार्ल युंगचा सिद्धांत	२) निवडक प्रक्रिया
३) अवधान	३) संशोधन पद्धती
४) वैयक्तिक बुद्धिमापन चाचणी	४) ब्लॉक बिल्डिंग टेस्ट
५) शॉर्नडाईक	५) OECAN
	६) तीन स्वतंत्र क्षमता

क) खालील विधाने 'चूक की बरोबर' ते सांगा . (५)

१) भावनिक बुद्धिमत्ता वाढविणे शक्य आहे .

२) व्यक्तिमत्त्वाचा केवळ बाहय स्वरूपाशी संबंध आहे .

३) रोर्शाने शाईच्या डागांची चाचणी विकसित केली .

४) सांवेदनिक संघटनांची तत्त्वे ही अवधानाशी जोडलेली असतात .

५) वैयक्तिक चाचण्या हया समूहचाचणीसाठी उपयुक्त ठरतात .

ड) पुढील प्रश्नाचे एका वाक्यात उत्तरे लिहा . (५)

१) प्रयोग म्हणजे काय?

२) बुद्धिमापन चाचण्यांचे जनक कोण?

३) स्व - वृत्तांत पद्धती म्हणजे काय?

२५

४) अवधानावर परिणाम करणारे व्यक्तिनिष्ठ घटक कोणते?

५) मानसिक वयाची संकल्पना कोणी मांडली?

प्र.क्र.२) **खालील उदाहरणातील वेगळा घटक ओळखून कारण स्पष्ट करा. (कोणतेही २)** (४)

१) संकल्पना, आकृतीबंध, उपाययोजना, मानसिक प्रतिनिधित्व.

२) भावनांची जाणीव, भावनांचा उपयोग, प्रभावी शिक्षण, भावना समजुन घेणे, भावनांचे व्यवस्थापन.

३) आंतर्मुखी, वहिर्मुखी, प्रधान गुणविशेष, उभयमुखी.

प्र.क्र.३) **खालील संकल्पना २० ते ३० शब्दात स्पष्ट करा. (कोणतेही २)** (४)

१) बोधात्मक प्रक्रिया

२) अरचित मुलखत

३) मानसिक वय

प्र.क्र.४) **टीपा लिहा. (कोणताही १)** (३)

१) विचारांचे प्रकार

२) प्रायोगिक पद्धत

३) अभाषिक बुद्धिमापन चाचणी

४) अध्ययन

प्र.क्र.५) **पुढील प्रश्नांची ५० ते ६० शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणताही १)** (५)

१) गार्डन ऑलपोर्ट यांचा व्यक्तिमत्त्व सिद्धांत स्पष्ट करा.

किंवा

२) अनुवंशिकता स्पष्ट करा.

प्र.क्र.६) **खालील प्रश्न दिलेल्या मुददयांच्या आधारे स्पष्ट करा. (कोणताही १)** (५)

१) सर्जनशील विचारांचे टप्पे स्पष्ट करा.

१) पूर्वतयारी २) उद्भवण ३) प्रदिपण ४) पडताळणी

२) व्यक्तिमत्त्वांचे पंचघटक प्रारूप स्पष्ट करा.

१) अनुभवांचे मुक्त स्विकार २) सद सद् विवेकबुद्धी

३) वहिर्मुखता ४) सहमतीदर्शकता ५) चेतापदर्शिता

प्र.क्र.७) **पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.** (१०)

१) व्यक्तिमत्त्वावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.

किंवा

२) व्यक्तिमत्त्व मापनाच्या विविध पद्धती स्पष्ट करा.

डी. बी. जे. महाविद्यालयः, चिपळूणम्

12 कक्ष्या - कला

प्रथमसत्रान्तपरीक्षा - डिसेंबर 2021

समयः - 2:30 होराः | विषयः - संस्कृतम् | अङ्काः - 50

द्वितीयः विभागः - पद्यम् (12)

(अवबोधनं, शब्दज्ञानं, पृथक्करणं, सरलार्थः, अन्वयपूर्तिः)

प्रश्नः 2 अ) पद्यांशं पठित्वा निर्दिष्टाः कृतीः कुरुत। 4

अ 1) अवबोधनम् (3 तः 2) 2

1) वाक्यं पूर्णं लिखित्वा सत्यं वा असत्यम् इति लिखत।
चन्द्रचूडस्य शब्दाः समाप्ताः।

2) रेखाङ्कितं पदम् आधृत्य संस्कृतभाषया प्रश्ननिर्माणं कुरुत।
जीवितेशः **शिवायाः**।

3) उचितं वाक्यांशं चित्वा वाक्यं पुनर्लिखत।
मृगय भिषजम् इति शिवा वदति यतः -------
1.शूली रुग्णः।
2.शूली नीलकण्ठः।

कस्त्वं? शूली मृगय भिषजं नीलकण्ठः प्रियेऽहं
केकामेकां कुरु पशुपतिर्नैव दृश्ये विषाणे ।
स्थाणुर्मुग्धे न वदति तरुर्जीवितेशः शिवायाः
गच्छाटव्यामिति हतवचाः पातु वश्चन्द्रचूडः ।।२।

अ 2) शब्दज्ञानम् 2

1) समानार्थकशब्दं चिनुत। - अरण्यम्, वृषभः

2) विशेषणे चित्वा लिखत। - शिवा - ------, ------

प्रश्नः 2 इ) पद्यांशं पठित्वा निर्दिष्टाः कृतीः कुरुत। 4

इ 1) अवबोधनम् (3 तः 2) 2

1) उचितं वाक्यांशं चित्वा वाक्यं पुनर्लिखत।
भक्तव्रजः वदति यत् ----------।

2) पूर्णवाक्येन संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत।
पाण्डुरङ्गः कदा आरभ्य तिष्ठति?

3) विशेषणे चिनुत।
पाण्डुरङ्गः - ------, ------

विन्यस्तहस्तः स्वनितम्बबिम्बे कल्पद्रुमो भक्तमनोरथानाम् ।
तिष्ठत्यपास्य श्रममिष्टकायामनादिकालादिह पाण्डुरङ्गः ।।४।।

भक्तव्रजस्तालमृदङ्गनादैर्गर्जन्मुहुर्विट्ठल-विट्ठलेति ।
आषाढमासे प्रतिवर्षमत्र क्षेत्रं समागच्छति पौण्डरीकम् ।।५।।

इ 2) पृथक्करणम् - स्तम्भपूरणं कुरुत। 2

पाण्डुरङ्गः	किं करोति?
1) हस्तौ	--------।
2) मनोरथान्	--------।
3) श्रमं	--------।
4) इष्टकायां	--------।

(मञ्जूषा - गर्जति, अपाकरोति, स्थापयति, पूरयति, तिष्ठति, समागच्छति)

प्रश्नः 2 आ) रिक्तस्थानानि पूरयित्वा अन्वयं लिखत। अथवा सरलार्थं लिखत। 4

वीर-सावरकरस्य वाहिनी 'मोरिया' समनुदिश्य भारतम् ।
प्रस्थिता विधृतसत्त्वधारिणी व्याघ्रिकेव निजगह्वरं प्रति ।।१।।

''कंसबन्धनगृहात् पलायितोऽर्भकश्च निशि देवकीसुतः ।
दैवतं निखिलराष्ट्रवादिनां श्रीशिवाजिरपि शत्रुबन्धनात् ।।३।।

अन्वयः - निजगह्वरं ----- (प्रस्थिता) विधृतसत्त्वधारिणी ----- इव वीरसावरकरस्य वाहिनी ------ भारतं ------ प्रस्थिता।
---- देवकीसुतः ----- कंसबन्धनगृहात् पलायितः च। ---- दैवतं श्रीशिवाजिः ----- शत्रुबन्धनात् पलायितः।

तृतीयः विभागः - गद्यम् (10)
(अवबोधनं, शब्दज्ञानं, पृथक्करणं, स्पष्टीकरणम्)

प्रश्नः 3 अ) गद्यांशं पठित्वा निर्दिष्टाः कृतीः कुरुत। 5

अ 1) अवबोधनम् 3

1) रेखाङ्कितं पदम् आधृत्य संस्कृतभाषया प्रश्ननिर्माणं कुरुत।
हरितपण्यानां राजा स्वाम्यं गच्छेत्।
2) पूर्णवाक्येन उत्तरं लिखत।
राजा किं किं बन्धयेत्?
3) वाक्यं पूर्णं लिखित्वा सत्यं वा असत्यम् इति लिखत।
राजा पूर्वमन्दिरान् रक्षेत्।

सहोदकम् आहार्योदकं वा सेतुं बन्धयेत् । अन्येषां वा **बध्नतां** भूमिमार्गवृक्षोपकरणानुग्रहं कुर्यात्, पुण्यस्थानारामाणां च । मत्स्य-प्लव- हरितपण्यानां सेतुषु राजा स्वाम्यं गच्छेत् । पूर्वकृतान् सेतुबन्धादिकान् रक्षेत्, नवांश्चाभिप्रवर्तयेत् । (२.१.२०, २१, २४,

अ 2) पृथक्करणम् - जालरेखाचित्रं पूरयत। 2

------ ------
अनुग्रहाः
------ ------

अथवा

अ 3) शब्दज्ञानम्।
1)सन्धिविग्रहं कुरुत। - नवांश्चाभिप्रवर्तयेत् 2
2)राजा **सेतुं** बन्धयेत्। - **सेतुं** इत्यस्य स्थाने तद् सर्वनाम्नः योग्यं रूपं योजयत।

प्रश्नः 3 ब) माध्यमभाषया ससन्दर्भं स्पष्टीकुरुत। (2 तः ।) 5

1) प्रसाधनस्य द्वौ विभागौ।
2) अपि भारतीयभाषास्थितानां शब्दानां निर्वचनं कर्तुं शक्यम्।

चतुर्थः विभागः - भारतविद्या (8)

प्रश्नः 4 अ) उचितं पर्यायं चित्वा पूर्णवाक्येन उत्तरं लिखत। (10 तः 8) 8

1) भारतीयवास्तुकलायाः आविष्कारः ------ देशे दृश्यते।
(अमेरिका, इंडोनेशिया, बाली)
2) स्थापत्यशास्त्रविषयकः ------ ग्रन्थः।
(साधनमाला, मयमतम्, पुराणम्)
3) साङ्कलियामहोदयेन ------ प्राचीनसंस्कृतिः अन्वेषिता।
(महाराष्ट्रे, गङ्गाक्षेत्रे, सिन्धुक्षेत्रे)
4) ------ पुरातत्त्वशास्त्रे भवति।
(समालोचनं, समन्वेषणं, सङ्कलनं)
5) देगलूरकरमहोदयः ------ विषये लिखितवान्।
(प्रतिमा, मन्दिर, प्रस्तरलेख)
6) नाणकशास्त्रेन ------ लिपिः विशदीकृता।
(रोमन, देवनागरी, ब्राह्मी)
7) भारतविद्यायाः ------ प्रयोजनम्।
(अभ्यासक्रमनिर्मितिः, आविष्कारः, संस्कृतिसमालोचनं)
8) ------ हस्तलिखितं भवति।
(पटे, कर्गजे, प्रस्तरे)
9) ------ इति मन्दिरनिर्माणपद्धतिः।
(द्रविड, मालव, रोमन)
10) ------ इति राजवंशः।
(शारदा, नागर, शक)

षष्ठः विभागः - लेखनकौशलम् (16)

प्रश्नः 6) अधोनिर्दिष्टे कृती कुरुत। (3 तः 2) (16)

1) मञ्जूषातः शब्दान् चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयित्वा चित्रपटवर्णनं पुनर्लिखत। (8)

श्री इडियटस् इत्यस्य आङ्ग्लशब्दसमूहस्य अर्थः त्रयः मूर्खाः इति। वस्तुतः एषा कथा आभियान्त्रिकमहाविद्यालये एकत्र पठतां ------ मित्राणाम्। महाविद्यालयस्य ------ सह अध्यापकवर्गः कठोरः, नियमानुरागी, शुष्कशास्त्ररटने अनुरक्तः च। छात्रावासजीवनम् अपि पीडाकरम् एव।

स्वेच्छाजीवनं, मौलिकज्ञानप्राप्तिः, मानवतापालनं च इच्छन्ति ------ सुहृदः। ते कथम् ------ प्रतिकूलां परिस्थितिं ------ छात्रजीवनसागरं तरन्ति इत्यस्य रम्या कथा एषा।

------ छात्रजीवने व्यक्तिगतजीवने च उद्भूताः प्रसङ्गाः कदाचित् हास्यम्, कदाचित् करुणां जनयन्ति। कदाचित् च गभीरान् विचारानपि प्रेरयन्ति। एषः हास्यपटः न केवलं रञ्जयति किन्तु बोधयति अपि। रञ्जनात् प्रबोधनम् इत्येव अस्य चित्रपटस्य सूत्रम्। भारतीयशिक्षणव्यवस्थायाः विषये मौलिकभाष्यं कृतमनेन ------। मानवता, स्नेहः, दया इत्येव जीवनस्य सर्वथा आधाराः ------ अर्हन्ति इति अस्य चित्रपटस्य मुख्यः सन्देशः।

(मञ्जूषा - चित्रपटेन, तेषां, जित्वा, भवितुम्, त्रयः, प्राचार्येण, त्रयाणां, एतां)

अथवा

2) निमन्त्रणपत्रिकायाः आधारेण संस्कृतभाषया वृत्तान्तलेखनं कुरुत। (8)

निमन्त्रणम्
पर्यावरणरक्षणार्थं विज्ञानम्
विज्ञानदिननिमित्तेन
सह्याद्रिनिसर्गमित्रसंस्था, चिपळूणम्
आयोजयति
प्लॅस्टिकसंग्रहण-अभियानम्
प्रमुखातिथिः - श्री. मोहन पाटील
(रत्नागिरी-जिल्हा- विज्ञान-शिक्षक-संघटना-अध्यक्षः)
अध्यक्षा - मा. सुरेखा खेराडे (नगराध्यक्षा)

(कृपया अग्रिमपृष्ठे पश्यतु ।)

(गतपृष्ठतः अनुवर्तते।)

स्थलम् - ब्राह्मण-सहाय्यक-सङ्घ-सभागृहम्, चिपळूणम्
समयः - सायम् 3 00 तः 5 00
दिनाङ्कः - 28 फेब्रुवारी 2021 रविवासरः
सर्वेषां सहर्षं स्वागतम्।
संयोजकाः

भाऊ काटदरे	राम मोने	उदय पण्डित
सञ्चालकः	अध्यक्षः	सचिवः
9423831700	9420151700	9881575033

अथवा

3) एकं विषयम् अधिकृत्य संस्कृतभाषया 8 - 10 वाक्येषु निबन्धलेखनं कुरुत। (8)
   1. परोपकारः
   2. मम प्रियः अभिनेता
   3. मम प्रियः ऋतुः

अष्टमः विभागः - अपठितम् (4)

प्रश्नः 8) संस्कृतवाक्यानां माध्यमभाषया अनुवादं कुरुत। (6 तः 4) 4

1) नारदमुनिः द्वारकानगरात् निवृत्तवान्।
2) पुरा हिरण्यकशिपुर्नाम दैत्यो लोकान् पीडयति स्म।
3) मूषकं ग्रहीतुं पर्वतस्य खननं किमर्थम्?
4) द्वारकानगरं समुद्रतीरे अस्ति।
5) त्वं तं शूरं शरणं गच्छ।
6) एतेषां कष्टं दृष्ट्वा तव दुःखं न भवति किम्?